

Veš dětská

K zajištění lepší informovanosti rodičů žáků v případě výskytu pedikulózy.

Jak se veš dětská přenáší a projevuje?

K přenosu vši dochází při **těsném** kontaktu s napadenou osobou, nejčastěji mezi příslušníky rodiny, mezi sourozenci, spolužáky ve škole nebo při letních a zimních rekreačních pobytech dětí.

Přítomnost vši se projevuje nadměrným svěděním hlavy. Někdy bývá nápadnějším příznakem lechtání, způsobené prolézáním vši mezi vlasy, nejčastěji po večerním ulehnutí do postele.

Napadené děti bývají neklidné, nevyspalé, ve škole nepozorné.

Veš dětská v našich podmínkách nepřenáší žádné původce infekčních onemocnění ani nepůsobí jiné objektivní potíže. Zavšivenost je především problém společenský, napadené děti se cítí nečisté a vyloučené nejen ze společnosti svých vrstevníků, ale i dospělých (učitelů, příbuzných apod.).

Jak se lze vši dětské zbavit?

Spolehlivým důkazem zavšivenosti je nález živých vši při vyčesávání (nejlépe hustým hřebenem „všiváčkem“) nebo při prohlídkách vlasů. Nejlépe jsou vši vidět na světlé podložce (tričko, ručník přes ramena). Hnidy se vyskytují nejčastěji na vlasech za ušima. Samotné hnidy však neznamenají průkaz zavšivení, jsou-li alespoň 1 cm od hlavy, jsou již prázdné.

Jediným možným **preventivním opatřením** proti vši dětské jsou časté prohlídky vlasů a v případě nálezu vši neodkladné odvšivení. To znamená nejprve použít přípravek s účinnou látkou na hubení vši a aplikovat přesně podle údajů výrobce. Vlasy důkladně pročešat, hřeben desinfikovat. Poté následuje denní prohlížení, **pročešávání (optimální interval 1x za 3dny)** a mechanické odstraňování případných hnid do doby dalšího ošetření přípravkem (za cca 8 dnů).

Veš dětská vzdoruje všem běžným hygienickým úkonům, jako je běžné česání a mytí vlasů, případně barvení.

K odstranění vši je nutné používat přípravky k tomu určené. Obvykle jsou registrovány jako léčivo a lze je zakoupit v lékárnách i bez lékařského předpisu. Je nutné dodržovat postup dle letáku výrobce přípravku. Odstranit hnidy lze jedinečně mechanicky.

Jak postupovat ve školách a školských zařízeních?

V případě výskytu zavšivení ve školním kolektivu je naprosto nezbytná **spolupráce s rodiči** (zákonnými zástupci) všech dětí. Učitelé sami nemohou dětem hlavy plošně kontrolovat, aby nerozšířili pedikulózu na další děti, ale musí **informovat** co nejdříve po zjištění nákazy jak rodiče daného dítěte, tak rodiče ostatních žáků. **Zbavit děti vši je povinností rodičů, nikoliv školy a jejich učitelů.** Při hromadném výskytu vši je vhodné informovat příslušnou hygienickou stanicí-protiepidemický odbor či odbor hygieny dětí a mladistvých.

Postup při výskytu vši v předškolním a školském zařízení by měl být upraven v provozním řádu těchto zařízení. Pokud zákonný zástupce dítěte nebo žáka odmítá se školou spolupracovat, může jej ředitel vyzvat k projednání závažných otázek, týkajících se pobytu dítěte a žáka v předškolním a školském zařízení. Této výzvě je rodič či zákonný zástupce povinen vyhovět.

V případě dětí a žáků, které rodiče posílají opakovaně do školy neodvšivené i přes upozornění školy, lze doporučit, aby o této skutečnosti byl informován příslušný orgán sociální péče.

Odd. hygieny dětí a mladistvých Hygienické stanice hl.m. Prahy

Další odborné informace:

http://www.szu.cz/uploads/documents/czpp/edice/letaky_pdf/10072013/Ves_svrab_roupi.pdf

http://www.khsolc.cz/ves_detska.html

<http://www.pediatriepropraxi.cz/pdfs/ped/2008/01/04.pdf>

Máte problém se vši dětskou?

DĚTSKÁ VEŠ - dg. pedikulóza

Veš dětská (*Pediculus capitis*) žije pouze ve vlasech lidí bez rozdílu věku. Je to parazitický plochý bezkřídlý hmyz šedé barvy, který nepřenáší žádné specifické infekční onemocnění. Dospělí samečkové měří 2 - 3 mm, samičky jsou o něco delší. Vajíčka (tzv. hnidy) samičky přilepují na vlasy těsně u pokožky hlavy. Larvy se, v optimální teplotě u hlavy, líhnou již za 7 dní. S růstem vlasů se hnidy vzdalují od kůže a obecně platí, že hnidy vzdálené více než 0,5 cm od pokožky jsou vylíhlé nebo mrtvé. Zůstávají pevně přilepené na vlasech a s nimi odrůstají. Larvy jsou asi 1 mm dlouhé, podobné dospělému hmyzu. Larvy i dospělci sají minimálně 3x denně, samičky se dožívají 3 - 5 týdnů a nakladou za život až 150 vajíček.

Zavšivení, tzv. pedikulóza, se projeví především subjektivně svěděním pokožky hlavy způsobené bodáním nebo pohybem hmyzu, objektivně najdeme živé jedince nebo hnidy nejčastěji za ušima, v zátylku apod. Pedikulóza bývá velmi často popisována jako kolektivní onemocnění, protože vši se přemísťují mezi hostiteli (děti i dospělí) při vzájemném dotyku hlav, popř. při půjčování čepic, šál apod.

Jedinou prevencí je pravidelné prohlížení vlasového porostu především dětí navštěvujících kolektivy (školy, školky, dětské tábory, školy v přírodě apod.). Tato prevence platí rovněž i v rodinách.

Při zavšivení se musí použít schválené přípravky. Vždy je nutno postupovat dle návodu výrobce. Jako doplňková metoda se používá mechanické vyčesávání živého hmyzu hustým hřebenem (tzv. všiváček) minimálně po dobu 3 - 5 minut na bílý papír. Vši po vyčesání musíme postříkat insekticidním přípravkem. Přípravek nezahubí hnidy, které samička lepí speciálním tmelem na vlasy těsně u pokožky hlavy, proto se přípravky aplikují znovu po 7 - 10 dnech po prvním použití (dle návodu jednotlivých přípravků). Hnidy stahujeme také pomocí hřebenu nebo ručně.

Dále je nutné ošetřit ložní prádlo dezinfekčním prostředkem a poté prádlo vyprat a Vyžehlit. Obdobně postupujeme u věcí, které jsou v kontaktu s vlasovou částí hlavy (čepice, límce atd).

Zbavit děti vši je ze zákona povinností rodičů. V případě žáků, které rodiče posílají opakovaně do kolektivu neodvšivené, lze doporučit, aby o této skutečnosti byl informován příslušný pediatr a příslušný orgán sociální péče. Ten totiž může v takovém případě vyvinout na rodiče tlak, protože jejich povinností je starat se o nezletilé děti.